

Maarjas veedetud aastat on J. Tamme nii kooli- kui kirjamehetöös viljakaimaks ja tulusaimaks

Jakob Tamme sünnist

Kirjanik ja kooliõpetaja Jakob Tamm sündis 25. aprillil (uue kalendri järgi 7. mail) 1861. a. Nõo kihelkonnas Mõtsküla karjamõisas moonamehe pojana. Et vanemal tuli tööotsinguil tihti mõisast mõisa kolida, ei saanud Jakob Tamm lapsena päris süstemaatilisel koolis käia. Ta õppis küll Koopsi, küll Kiripi ja Tilga külakoolis. 1878. a. õnnestus tal pääseda Tartu vene õpetajate seminari, mille ta lõpetas 1881. a. auhinnaga.

1883. a. algas Jakob Tamme õpetajategevus. Algul oli ta õpetajaks Pilistvere kihelkonna Adavere külakoolis, seejärel Pilistvere kihelkonnakoolis ning 1890.—1893. a. Põltsamaal Eesti Aleksandrikoolis. 1893. a. kutsuti Jakob Tamm koolijuhatajaks Virumaale Väike-Maarja kihelkonnakooli. Siitpeale algas Jakob Tamme elus uus etapp. Neliteist Väike-

perioodiks. Tema ajal muutus Väike-Maarja kihelkonnakool üheks Virumaa tähtsamaks hariduskeskuseks. Koolis pandi erilist rõhku kirjanduse õpetamisele. Nii kirjutas hiljem Jakob Tamme õpilane A. H. Tammsaare: «Väike-Maarjas puutusin esmakordselt kokku kirjandusega... Mind juhtis sinna J. Tamm.»

Kirjanduslikku tegevust alustas J. Tamm juba 1880. aastate alguses. Oma noorpõlveluuletused andis ta hiljem välja luulekogumikuna «Ärganud hääled» I ja II. Hoogne loominguline tegevus jätkus ka Väike-Maarjas. J. Tamm kirjutas ballaade, valme, armastus- ja looduslüürikat jne. Hindamatud on tema teened vene ja lääne klassika tõlkijana ning tutvustajana.

Jakob Tamm suri 13. augustil 1907. a. ja maeti Väike-Maaria kalmistule.